

Nasjonal skolekartlegging - oversikt

Kartlegging av forhold for bevegelseshemmete i
grunnskolen

Omfang

- › NHF har høsten/vinteren 2012/2013 gjennom forskningsinstituttet IRIS sendt invitasjon angående egenkartlegging til alle landets grunnskoler med unntak av skolene i Oslo og Rogaland.
- › Sistnevnte område var utviklingspilot for kartleggingen. Selv om resultatet er mye likt, velger vi å holde pilotkartleggingen utenfor den landsomfattende oversikten. Grunnen er at skjemaet er justert noe, og at sammenlikningen dermed ville blitt noe unøyaktig.
- › NHF Oslo har valgt å ikke gjennomføre denne kartleggingen for sitt område. Grunnen er at Oslo kommune gjennom Undervisningsbygg har satt i gang et stort prosjekt hvor de bygger nye skoler og rehabiliterer/ bygger om eksisterende skoler. NHF Oslo er aktivt med i prosjekteringsfasen for disse tiltakene.

Metode og svarprosent

- › Invitasjon angående egenkartlegging ble sendt til 2572 grunnskoler. Det var totalt 916 grunnskoler som responderte på forespørselen og svarprosenten på landsbasis ble da 36 %. Det er altså skolene selv som har gjennomført kartleggingen på nettskjema som registreres hos IRIS.
- › Noen av skolene som responderte leverte ikke en komplett besvarelse. Det kan være flere årsaker til det. Av de 916 skolene som svarte, var det 132 som ikke leverte en komplett besvarelse. For disse skolene vil det ikke være mulig å sette en korrekt indeks, siden det er mangler i informasjonen. For at tallene ikke skal framstille situasjonen verre enn den faktisk er, holder vi disse skolene utenfor samlet vurdering og beregning av oppnådd indeks. Den enkelte region har likevel oversikt over disse skolene.

Metode og svarprosent

- › Gjennomført via nettskjema som fylles ut av en representant fra skolen.
- › Sendt ut til alle grunnskolene i Norge (1-10 klasse) bortsett fra Oslo og Rogaland.
- › Svarprosent:

	Ikke besvart		Besvart		Total
	N	%	N	%	N
Akershus	160	66 %	81	34 %	241
Aust Agder	41	61 %	26	39 %	67
Buskerud	70	47 %	78	53 %	148
Finnmark	64	72 %	25	28 %	89
Hedmark	68	49 %	70	51 %	138
Hordaland	183	62 %	113	38 %	296
Møre og Romsdal	129	59 %	88	41 %	217
Nord Trøndelag	60	51 %	57	49 %	117
Nordland	200	85 %	34	15 %	234
Oppland	82	60 %	55	40 %	137
Østfold	92	77 %	28	23 %	120
Sogn og Fjordane	84	69 %	38	31 %	122
Sør Trøndelag	97	59 %	67	41 %	164
Telemark	68	57 %	51	43 %	119
Troms	120	83 %	25	17 %	145
Vest Agder	62	64 %	35	36 %	97
Vestfold	76	63 %	45	37 %	121
Total	1656	64 %	916	36 %	2572

Om kartleggingen

- › Det er forhold for bevegelseshemmete som er undersøkt. Det som ligger inne i undersøkelsen er atkomst fra busstopp og parkering til innganger, skolens uteområder, skolens inngangspartier, atkomst til og brukbarhet av skolens forskjellige typer rom, nivåforskjeller/etasjeantall/heis, toalettforhold i skolens bygninger. Ved full skår på alle punkter vil skolen kunne oppnå en samlet indeks på 7,0.
- › 784 skoler har levert komplett besvarelse og er dermed grunnlaget for beregningen. NHF har valgt å sette et skille på indeks 5,6. Ned til dette punkt kan det være forholdsvis små mangler som ligger bak oppnådd indeks. Hvis oppnådd indeks ligger under 5,6, ser vi grunn til å hevde at skolen har til dels betydelige mangler som er til hinder for likeverdig bruk.

Skolenes oppfyllelse av krav til tilgjengelighet for bevegelseshemmete –
[Beregning for skoler som har levert komplett besvarelse \(N\)](#) Viser gjennomsnitts-
 indeks etter fylke, og antall og andel skoler med indeks på minst 5,6 av 7,0 mulige.

Fylke	Svarprosent(total)	Gjennomsnittlig indeks	N	Skoler med indeks på minst 5,6	
				Antall	Prosentandel
Vestfold	37 % (45 av 121)	5,04	37	17	46,0
Sør-Trøndelag	41 % (67 av 164)	5,04	59	23	39,0
Akershus	34 % (81 av 241)	4,87	72	23	32,0
Nordland	15 % (34 av 234)	4,32	30	9	30,0
Møre og Romsdal	41 % (88 av 217)	4,47	73	17	23,3
Nord-Trøndelag	49 % (57 av 117)	4,44	50	11	22,0
Buskerud	53 % (78 av 148)	4,50	64	14	21,9
Hedmark	51 % (70 av 138)	4,47	65	14	21,5
Oppland	40 % (55 av 137)	4,51	47	10	21,3
Telemark	43 % (51 av 119)	4,60	38	8	21,1
Aust-Agder	39 % (26 av 67)	4,29	21	4	19,0
Vest-Agder	36 % (35 av 97)	4,49	32	6	18,8
Troms	17 % (25 av 145)	4,38	22	4	18,2
Østfold	23 % (28 av 120)	4,77	24	4	16,7
Hordaland	38 % (113 av 296)	4,33	97	13	13,4
Sogn og Fjordane	31 % (38 av 122)	4,33	32	3	9,4
Finnmark	28 % (25 av 89)	4,14	21	1	4,8
Total		4,52	784	181	22,3

Skolenes oppfyllelse av krav til tilgjengelighet for bevegelseshemmete (bevegelsesdelen av universell utforming)

- › Tilleggs kommentarer til tabellen på forrige side:
 - › • Av de 784 skolene som leverte en komplett besvarelse på kartleggingen, var det bare tre skoler som fikk full skår.
 - › • Av de 784 skolene er det 181 skoler, dvs. 22,3 % av skolene, som har en indeks på minst 5,6. Disse skolene kan sies å være rimelig bra i forhold til «bevegelsesdelen» av universell utforming.
 - › • Resten av skolene får lavere skår, og har til dels betydelige mangler.

- › Vi ser på resultatene at det er tydelige variasjoner vedrørende tilgjengeligheten på skolene i forskjellige deler av landet. Mens gjennomsnitt på landsbasis er at 22,3 % av skolene er noenlunde bra, varierer det fra nede på 4,8 % i Finnmark og opp til hele 46 % i Vestfold.

Undersøkelsen viser at det er viktig å få på plass forskrift med tidsfrister for universell utforming av skolebygg

- › Vi kan likevel ikke påstå at dette er et absolutt korrekt bilde av situasjonen. Om hver eneste skole i hele landet hadde respondert og levert en komplett besvarelse, er det godt mulig at bildet hadde vært noe annerledes. Men det er likevel god grunn til å anta at tendensen som kommer fram i undersøkelsen er riktig. Dette stemmer jo også med tidligere undersøkelser.
- › 784 skoler er jo en ganske stor mengde, og dette blir dermed en rimelig god pekepinn på hvordan det står til med skolebyggene i Norge. Det viser nødvendigheten av at det iverksettes forskrift med tidsfrister for universell utforming av skolebygg, slik regjeringen tidligere har varslet.

Universell utforming har flere viktige forhold som må vurderes

- › I tillegg til forholdene vi har undersøkt, er vi kjent med at det av forskjellige årsaker ofte er store utfordringer med hensyn på luftkvalitet på mange skolebygg.
- › Forhold for personer med synsnedsettelse, eksempelvis kontrastmerkinger og eventuelle tiltak for god veifinning i bygg er utfordringer som trenger å løses på mange skoler.
- › Gode akustiske forhold og nødvendig hørselsteknisk utstyr er også en viktig del av innholdet i en ønsket barrierefri skole.

Universell utforming av skolebygg

- › Når myndighetene skal sørge for at alle skoler er universelt utformet innen 2025, må alle forhold som innbefattes under begrepet universell utforming vurderes og legges inn i premissene for utbedring av skolebyggene.
- › Skolebyggene er blant samfunnets viktigste arenaer. Barn og unges oppvekst-vilkår og mulighet for god utdanning og et godt liv, er avhengig av en grunnskole som ikke stenger barn ute fra å kunne gå på nærskolen sammen med kamerater fra nabolaget og heller ikke segregerer grupper av barn i denne viktige fase av livet.
- › NHF oppfordrer myndighetene til å bidra til å oppfylle opplæringslovens § 8-1, som entydig slår fast at alle barn har rett til å gå på sin nærskole. § 9a-2 slår videre fast at elevene har rett til en arbeidsplass tilpasset sine behov, og at skolen skal innredes slik at det blir tatt hensyn til de elevene ved skolen som har funksjonsnedsettelse.
- › For å sikre barns rettigheter angående skole, må myndighetene iverksette den varslede forskrift med tidsfrister for når alle skolebygg skal være universelt utformet.